

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ДРАМИ

Спеціальність	В6 Перформативні мистецтва	
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру і кіно; Режисура театру ляльок)	
Курс	1	
Семестр	1,2	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Каленіченко Ольга Миколаївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор філологічних наук, професор
	Посада	Професор кафедри театрознавства
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Kalenichenko.pdf olga.kalenichenko@num.kh.ua
Анотація	Вивчаючи навчальну дисципліну, бакалаври ознайомляться з необхідними знаннями з історії розвитку теорії драми, а також отримають знання щодо своєрідності підходів до вивчення драми як роду літератури і як виду мистецтва, стилів і жанрів драматургії, сценічного втілення драматичних творів.	
Мета дисципліни	Формування адекватного і систематизованого уявлення про історію розвитку теорії драми, специфіку побудови драми та її жанроутворень.	
Програмні результати навчання	ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва. ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово. ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах. ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір. ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір	

	<p>для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.</p> <p>ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.</p> <p>ПРН09. Обирати оптимальні технічні та художньо-виражальні (режисерські методи, акторські техніки, сценарно-драматургічні, монтажно-композиційні, пластично-хореографічні, музичні, просторово-образотворчі) засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).</p> <p>ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p> <p>ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.</p> <p>ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>ЗК09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.</p> <p>СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.</p> <p>СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів (основами сценарної та драматургічної майстерності, монтажно-композиційними та просторово-образотворчими основами музичного, образотворчого та пластично-хореографічного мислення, режисерськими методами і акторськими техніками) під час створення сценічного твору.</p> <p>СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p>

	<p>СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).</p> <p>СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.</p> <p>СК16. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Драма як рід художньої літератури.</p> <p>Тема 2. Ідейно-естетичні категорії драми.</p> <p>Тема 3. Системний аналіз драматичного твору.</p> <p>Тема 4. Жанри драматургії.</p> <p>Тема 5. Драма і її відтворення.</p>
Види занять	Лекційні, семінарські, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (розв'язання завдань); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату).
Форми, методи та критерії оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль: усне опитування, контрольна робота, завдання для самостійної роботи за кожною темою, виступи з презентаціями на семінарських заняттях, участь в обговоренні кейсів.</p> <p>Семестровий контроль: залік здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою за результатами поточного контролю; екзамен проводиться в комбінованій формі (письмова та усна частини).</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>

<p>Особливості та політика дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle і Telegram. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп у Moodle.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клековкін, О. (2001). <i>Містерія у генезі театральних форм і 2. сценічних жанрів</i>. КДІТМ ім. І.К. Карпенко-Карого. 2. Клековкін, О. (2012). <i>THEATRICA / Архітектура драми: історико-термінологічний аспект</i>. Арт Економі. 3. Клековкін, О. (2012). <i>THEATRICA: Лексикон</i>. Фенікс. 4. Липківська, Г. (2007). <i>Світ у дзеркалі драми</i>. Кий. 5. Паві, П. (2006). <i>Словник театру</i>. ЛНУ імені Івана Франка.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Теорія драми», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. Протокол № 9 від 26 червня 2025 року.